

RHYBUDD O GYFARFOD

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Iwan Jones

Prif Weithredwr Dros Dro

Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri

Penrhyndeudraeth

Gwynedd LL48 6LF

Ffôn: (01766) 770274

E.bost: parc@eryri.llyw.cymru

Cyfarfod: Pwyllgor Safonau

Dyddiad: Dydd Gwener 20^{fed} o Fedi 2024

Amser: 2.00 y.p.

Man Cyfarfod: Swyddfa'r Parc Cenedlaethol,
Penrhyndeudraeth a thrwy Zoom

Anfonir cyfarwyddiadau ymuno at yr Aelodau ar wahân

Gofynnir i'r Aelodau ymuno â'r cyfarfod 15 munud cyn yr amser cychwyn dynodedig

Y Cynghorwyr :

Dilwyn Roberts, Elfed Roberts;

Aelodau Annibynnol

Mr. Martin James Hughes, Mr. Mark Jones, Mrs. Sharon Warnes.

R H A G L E N

Rhif
Tudalennau

- Derbyn ymddiheuriadau am absenoldeb a Datganiadau'r Cadeirydd**
- Datgan Budd**
Derbyn unrhyw ddatganiad o fudd gan yr aelodau neu swyddogion mewn perthynas ag unrhyw eitem o fusnes.
- Cofnodion**
Bydd y Cadeirydd yn cynnig bod cofnodion y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 28ain Ebrill 2024 yn cael eu llofnodi fel cofnod cywir (copi yma) ac yn derbyn materion sy'n codi, er gwybodaeth. 3 - 5
- Enwebu aelodau ar gyfer y Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl**
Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol. (Copi yma) 6 - 7
- Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer Cymru**
Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol. (Copi yma) 8
- Caniatáu Goddefebau**
Cyflwyno adroddiad gan y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol. (Copi yma) 9 - 13
- Adroddiad Monitro Cwynion**
Cyflwyno adroddiad gan y Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer. (Copi yma) 14 - 18

**PWYLLGOR SAFONAU
DYDD GWENER 26 EBRILL 2024**

PRESENNOL:

Aelod wedi'i benodi gan Gyngor Gwynedd

Cynghorydd Elfed Roberts;

Aelod a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cynghorydd Dilwyn Roberts;

Aelod a benodwyd gan Lywodraeth Cymru

Sarah Hattle;

Aelodau Annibynnol

Martin J. Hughes, Mark Jones, Sharon Warnes (Cadeirydd);

Yn bresennol (ex officio)

Tim Jones;

Swyddogion

Mr. G. Iwan Jones, Mrs Anwen Gaffey.

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cynghorydd Edgar Owen (ex officio);

Cynghorodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol fod y cyfarfod yn cael ei gofnodi i gynorthwyo i wirio'r cofnodion.

1 Cyhoeddiadau'r Cadeirydd

Croesawodd y Cadeirydd yr Aelodau a'r swyddogion i'r cyfarfod.

2. Datgan Budd

Ni wnaed unrhyw ddatganiadau o fuddiannau personol mewn perthynas ag unrhyw eitem.

3. Cofnodion

Derbyniwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 1 Medi 2023 ac arwyddodd y Cadeirydd hwy fel rhai cywir. Diolchodd y Cadeirydd i Sarah Hattle am beidio â mynychu'r cyfarfod ym mis Medi er mwyn cydbwyso'r aelodaeth a sicrhau cworwm.

4. Adroddiad Blynyddol i Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol yr Awdurdod

Cyflwynwyd – Adroddiad gan Gyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol i Aelodau gytuno ar gynnwys yr Adroddiad Blynyddol.

Adroddwyd – Cyflwynodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad a'r cefndir a chynghorodd ar y ddyletswydd statudol ychwanegol i baratoi adroddiad blynyddol ar sut mae swyddogaethau'r pwyllgor wedi cael eu cyflawni a rhoi trosolwg o faterion ymddygiad o fewn eu Hawdurdod.

Trafododd yr Aelodau yr adroddiad a gwneud y sylwadau canlynol ar Adran 4:-

- para 4.2 - Nododd yr Aelodau fod y system hybrid newydd yn cael ei threialu yn y cyfarfod heddiw a gwahoddodd swyddogion adborth pellach gan yr Aelodau a oedd yn mynychu o bell. Cynghorodd y Cyfarwyddwr y Gwasanaethau

Corfforaethol fod problemau acwstig yn y gorffennol wedi cael sylw drwy osod nenfwd newydd, a bod sgriniau a meicroffonau newydd wedi'u prynu i ganiatáu i'r Awdurdod gynnull ei gyfarfodydd ym Mhencadlys y Parc Cenedlaethol ym Mhenrhyndeudraeth yn y dyfodol. Cytunodd yr aelodau fod y cyfleusterau wedi'u diweddarau yn welliant ar y cyfleusterau ym Mhlas Tan y Bwlch, er bod rhai problemau wedi codi yn y cyfarfod a adroddwyd y neu cylch wrth yr adran TG.

- Bydd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol yn canfod a oedd mewnbyn y Cadeirydd i adroddiad Archwilio Cymru ar Lywodraethu Awdurdodau Parciau Cenedlaethol a mewnbyn y Pwyllgor Safonau i Adolygiad Penn, wedi'i adrodd yn flaenorol yn Adroddiad Blynyddol 2023.
- cadarnhaodd y Cadeirydd ei bod ar gael i gyflwyno Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau i Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol yr Awdurdod ar 12 Mehefin 2024.

PENDERFYNWYD yn ddarostyngedig i'r uchod, i gytuno ar gynnwys yr Adroddiad Blynyddol sydd i'w gyflwyno i Gyfarfod Cyffredinol Blynyddol yr Awdurdod, fel y nodir yn Adran 4 yr adroddiad.

5. **Adroddiad gan Archwilio Mewnol ar y cymorth a ddarperir i Aelodau'r Awdurdod**
Cyflwynwyd – Adroddiad gwybodaeth gan Gyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol i'r Aelodau ei nodi a'i drafod.

Adroddwyd – Cyflwynodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol adroddiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn fanwl.

Trafododd yr Aelodau yr adroddiad a gwneud y sylwadau canlynol:-

- Croesawodd yr aelodau gasgliad yr adroddiad bod lefel uchel o sicrwydd bod y mecanweithiau mewnol a oedd ar waith yn rhoi digon o gymorth i'r Aelodau.
- mynegodd y Pwyllgor Safonau bryderon ynghylch lefel isel cyfranogiad yr Aelodau i holiadur y Gwasanaeth Archwilio Mewnol. Nid oedd cyfanswm o dri ymateb wedi rhoi digon o wybodaeth i'r Archwiliad Mewnol i wneud dadansoddiad gwybodus ac ar yr achlysur hwn roedd yr Awdurdod wedi elwa o'r dystiolaeth a'r wybodaeth ychwanegol a ddarparwyd.
- cytunodd y Pwyllgor Safonau y dylid cyfeirio at ddiffyg ymgysylltu o'r fath yn yr adroddiad blynyddol ac annog Aelodau i ymateb yn llawn i faterion o'r fath pan fydd y cyfle yn cyflwyno ei hun yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD

1. nodi'r adroddiad

2. cynnwys pryder y Pwyllgor Safonol am ddiffyg ymgysylltiad gan Aelodau yn yr Adroddiad Blynyddol.

6. **Datganiad o Fuddiannau'r Aelodau**

Cyflwynwyd – Adroddiad gan Gyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol y Pwyllgor Safonau i fonitro gweithrediad y cod ymddygiad.

Adroddwyd – Cyflwynodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Corfforaethol yr adroddiad a'r cefndir a nododd yr Aelodau eu bod wedi adolygu'r broses a oedd yn ymddangos fel pe bai'n gweithio'n dda iawn.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad, er gwybodaeth.

7. **Fforwm Cadeiryddion Pwyllgorau Safonau Cymru – Dydd Llun 29ain Ionawr 2024**

Cyflwynwyd - Cofnodion cyfarfod Fforwm Cadeiryddion Pwyllgorau Safonau Cymru, er gwybodaeth.

Adroddwyd – Nododd yr Aelodau y byddai'r Cadeirydd yn cyflwyno'r cofnodion ac nid yr Is-Gadeirydd fel y nodir yn yr Agenda.

Cyflwynodd y Cadeirydd y cofnodion a dywedodd nad oedd llawer o'r materion sy'n cael eu trafod yn Fforwm y Cadeiryddion yn berthnasol i Awdurdodau y Parciau Cenedlaethol.

Yn codi ar hynny, trafododd yr Aelodau a'r swyddogion:-

- Ddefnyddio'r broses Datrysiad Lleol
- y gefnogaeth a ddarperir i'r Pwyllgorau Safonau
- sesiwn ar-lein ar y defnydd o gyfryngau cymdeithasol, a baratowyd gan CLILC, y gellid cael mynediad ati drwy ddefnyddio'r ddolen yn yr adroddiad.
- Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Archwilydd Cyffredinol Cymru ar Lywodraethu Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ar gael ar wefan Archwilio Cymru, er gwybodaeth.

PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad llafar, er gwybodaeth, a diolch i'r Cadeirydd am gynrychioli Pwyllgor Safonau Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri yn Fforwm Cadeiryddion Pwyllgorau Safonau Cymru.

Daeth y cyfarfod i ben am 14.55

EITEM RHIF 4

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	20 Medi 2024
TEITL	ENWEBU AELODAU AR GYFER Y PANEL APELIADAU GRADDIO STATWS SENGL
ADRODDIAD GAN	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
DIBEN	Penodi tri aelod a dau aelod wrth gefn ar y Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl

CEFNDIR

Ar 15 Mehefin 2011 mabwysiadodd yr Awdurdod Gynllun dirprwyo diwygiedig a oedd yn cynnwys newidiadau i gylch gorchwyl y Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl. Mae'r trefniadau diwygiedig yn darparu y dylai aelodaeth gynnwys tri aelod ynghyd â dau aelod aelod wrth gefn / eilyddion, pob un i'w tynnu o aelodau'r Pwyllgor Safonau a'u dewis ganddynt. Mae'r cylch gorchwyl hefyd yn darparu, wrth benodi aelodau ar y Panel, y bydd y Pwyllgor Safonau yn ystyried yr angen am gynrychiolaeth briodol o ran rhywedd.

Rôl y Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl yw ystyried apeliadau o benderfyniad y panel gwerthuso swyddi sydd fel arfer yn cael ei gynnal yn fewnol ar lefel swyddogion. Mae galw cyfarfod o'r Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl yn ddigwyddiad anaml iawn. Yn hanesyddol, tra bod yr Awdurdod yn ymgymryd â'r broses o werthuso swyddi, mae'n wir dweud bod y Panel hwn yn weithredol bryd hynny. Fodd bynnag, mae angen panel o'r fath o hyd gan y gallai aelod o staff gyflwyno apêl ar unrhyw adeg sy'n anghytuno â phenderfyniad y panel gwerthuso swyddi.

Pan ystyriodd y Pwyllgor Safonau y mater hwn ddiwethaf ar 1 Medi 2023 fe benderfynodd benodi Mr Mark Jones, Mrs Sarah Hattle a Mr. Martin J. Hughes yn Aelodau o'r Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl gyda'r Cynghorydd Dilwyn Roberts a'r Cynghorydd Elfed Roberts wedi'u penodi'n aelodau eilyddol. Mae angen i'r Pwyllgor Safonau ystyried aelodaeth y Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl yn flynyddol yn dilyn CCB yr Awdurdod.

GOBLYGIADAU ADNODDAU

Dim

ARGYMHELLIAD

Penodi tri aelod a dau aelod wrth gefn / eilydd o aelodaeth y Pwyllgor Safonau i eistedd fel aelodau o'r Panel Apeliadau Graddio Statws Sengl.

PAPURAU CEFNDIR

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	20 Medi 2024
TEITL	Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer Cymru
ADRODDIAD GAN	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
PWRPAS	Cynghori'r Pwyllgor ar ddatblygiadau sy'n berthnasol i'r Awdurdod hwn

CEFNDIR

Mae Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn cyhoeddi Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon.

Mae'r adroddiad llawn i'w weld ar wefan yr Ombwdsmon (www.ombwdsmon.cymru) o dan Gyhoeddiadau ac yna Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon.

Fel arfer, lleiafrif bach iawn o gyfanswm y cwynion a dderbyniwyd gan yr Ombwdsmon sy'n ymwneud â'r Parciau Cenedlaethol ac rwy'n falch o adrodd nad yw'r sefyllfa'n newid ar gyfer 2023/24.

Yn ystod y cyfnod hwn, roedd nifer y cwynion a gyfeiriwyd at yr Ombwdsmon mewn perthynas â'r Parciau Cenedlaethol wedi gostwng o gyfanswm o 3 yn y flwyddyn flaenorol i 1 ar gyfer 2023-24 er bod nifer y cwynion wedi cynyddu'n gyffredinol. Yn anffodus, yn yr achos hwn, roedd y gŵyn yn berthnasol i Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri gyda'r Ombwdsmon yn gwrthod ymchwilio i'r mater ymhellach fel y cadarnhawyd yn yr Adroddiad Monitro Cwynion, sydd hefyd i'w hystyried heddiw gan y Pwyllgor Safonau.

GOBLYGIADAU ADNODDAU

Dim

ARGYMHELLIAD**1. Nodi cynnwys yr adroddiad.****PAPURAU CEFNDIR**

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	20 Medi 2024
TEITL	Caniatáu Goddefebau
ADRODDIAD GAN	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
PWRPAS	Caniatáu Goddefebau i Aelodau Cyngor Gwynedd a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

CEFNDIR

Mae'r Pwyllgor Safonau wedi caniatáu goddefebau ar sawl achlysur yn flaenorol. Ar 1 Medi 2023, penderfynodd y Pwyllgor Safonau ganiatáu goddefeb ar gyfer Aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd i'w galluogi i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Gwynedd am gyfnod hyd at 31 Rhagfyr 2024 oni bai y caiff ei ymestyn ymhellach trwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31^{ain} Rhagfyr 2024.

Penderfynodd y Pwyllgor Safonau hefyd ganiatáu goddefeb i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i'w galluogi i gymryd rhan lawn wrth benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy am gyfnod hyd at 31^{ain} Rhagfyr 2024 oni bai ei fod yn cael ei ymestyn ymhellach trwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31^{ain} Rhagfyr 2024. Gan fod y cyfnod hwn i fod i ddod i ben cyn i'r Pwyllgor Safonau gyfarfod nesaf, mae'n bryd ystyried y mater ymhellach.

Cyn caniatáu'r goddefebau y cyfeiriwyd atynt uchod a chyn rhoi caniatâd arbennig, achosodd mabwysiadu'r Côt Ymddygiad newydd anawsterau o ran cworwm ar yr Awdurdod a'r Pwyllgor Cynllunio a Mynediad a hefyd oherwydd colli gwybodaeth leol gan fod yn rhaid i aelodau ymneilltuo o'r cyfarfod. O dan y Côt Ymddygiad blaenorol roedd yr aelodau wedi cael cymryd rhan yn y drafodaeth ac yn aml wedi bod yn ffynhonnell werthfawr o wybodaeth ar wahanol agweddau o'r fath.

Pan ystyriodd y Pwyllgor Safonau y mater hwn ddiwethaf, roedd wedi rhoi sylw i Reoliadau Pwyllgorau Safonau (Caniatáu Goddefebau) (Cymru) 2001 fel y'u diwygiwyd gan Reoliadau Llywodraeth Leol (Pwyllgorau Safonau, Ymchwiliadau, Goddefebau a Chyfeirio) (Cymru) (Diwygio) 2016 sy'n caniatáu i Bwyllgor Safonau'r Awdurdod hwn ganiatáu goddefeb lle:

“2(a) bod gan ddim llai na hanner aelodau'r awdurdod perthnasol neu bwyllgor o'r awdurdod (yn ôl fel y digwydd) y mae'r busnes i'w ystyried ganddo fuddiant sy'n ymwneud â'r busnes hwnnw ;

- (b) bod gan ddim llai na hanner aelodau gweithrediaeth arweinydd a chabinet yr awdurdod perthnasol y mae'r busnes i'w ystyried ganddo fuddiant sy'n ymwneud â'r busnes hwnnw a bod naill ai paragraff (d) neu (e) hefyd yn gymwys ;
- (c) yn achos cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol, byddai anallu'r aelod i gymryd rhan yn tarfu ar gydbwysedd gwleidyddol yr awdurdod perthnasol neu bwyllgor yr awdurdod y mae'r busnes i'w ystyried ganddo i'r graddau hynny fel bod byddai'r canlyniad yn debygol o gael ei effeithio;
- (d) os yw natur buddiant yr aelod yn golygu na fyddai cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef yn niweidio hyder y cyhoedd yn y modd y mae busnes yr awdurdod perthnasol yn cael ei gynnal;
- (e) bod y buddiant yn gyffredin i'r aelod a chyfran sylweddol o'r cyhoedd ;
- (f) bod cyfranogiad yr aelod yn y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef wedi'i gyfiawnhau gan rôl neu arbenigedd penodol yr aelod;
- (g) bod y busnes y mae'r buddiant yn ymwneud ag ef i'w ystyried gan bwyllgor trosolygu a chraffu o'r awdurdod perthnasol ac nad yw buddiant yr aelod yn fuddiant ariannol ;
- (h) bod y busnes sydd i'w ystyried yn ymwneud â chyllid neu eiddo sefydliad gwirfoddol y mae'r aelod yn aelod o'i bwyllgor neu ei fwrdd rheoli ac eithrio fel cynrychiolydd yr awdurdod perthnasol ac nad oes gan yr aelod fuddiant arall yn y busnes hwnnw ar yr amod na fydd unrhyw oddefeb yn ymestyn i gymryd rhan mewn unrhyw bleidlais mewn perthynas â'r busnes hwnnw; neu
- (i) os yw'n ymddangos i'r pwyllgor ei bod er budd trigolion ardal yr awdurdod perthnasol y dylid dileu'r anabledd ar yr amod bod hysbysiad ysgrifenedig o grant y goddefeb yn cael ei roi i Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn saith diwrnod. yn y cyfryw fodd ag a bennir ganddo.
- (j) ei bod yn ymddangos i'r pwyllgor fel arall ei bod yn briodol caniatáu goddefeb.

3 (1) Rhaid i oddefeb a roddir gan bwyllgor safonau awdurdod perthnasol o dan adran 81(4) o'r Ddeddf ar y seiliau a nodir yn rheoliad 2(j) ac sy'n parhau mewn effaith, gael ei hadolygu gan y pwyllgor safonau unwaith yn y Ddeddf. bob cyfnod o 12 mis o'r dyddiad y rhoddir y goddefeb gyntaf.

(2) Wrth gynnal adolygiad o dan baragraff (1) rhaid i'r pwyllgor safonau benderfynu a ddylai'r goddefeb barhau i gael effaith."

Roedd yn fodlon bod paragraff (a) a (d) uchod yn rhoi cyfiawnhad digonol dros ganiatáu goddefeb i aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Gwynedd.

Mewn perthynas â'r aelodau hynny a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, canfuwyd eu bod mewn sefyllfa ychydig yn wahanol gan nad oes unrhyw faterion yn ymwneud â chworwm yn gyffredinol. Canfu fodd bynnag fod paragraff (d) uchod yr un mor berthnasol i'r ddau aelod a benodwyd gan Gyngor Gwynedd ac aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ac ar y sail honno rhoddodd oddefeb i aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i gymryd rhan lawn yn y penderfyniad ar materion yn ymwneud â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.

Gellir cadarnhau bod y goddefebau a ganiatawyd yn flaenorol gan y Pwyllgor Safonau wedi gweithio'n dda yn ymarferol gyda'r Awdurdod a'r Pwyllgor Cynllunio a Mynediad yn arbennig yn elwa o'r un peth mewn perthynas â sicrhau chworwm a dim colli gwybodaeth leol wrth benderfynu ar geisiadau. Yn ystod gweithrediad goddefeb blaenorol rhwng 2010 a 2012 bu ceisiadau cynllunio a oedd yn arbennig o ddadleuol. Roedd un enghraifft yn ymwneud â chais am dai gwarchod yn ardal Llan Ffestiniog ar dir ym mherchnogaeth Cyngor Gwynedd. Cymerodd aelodau Cyngor Gwynedd ran lawn yn y trafodion.

Argymhelliad y swyddogion oedd caniatáu. Roedd gwrthwynebiadau lleol cryf i'r cynllun arfaethedig a derbyniais ohebiaeth gan aelodau'r cyhoedd yn lleisio pryder bod aelodau Cyngor Gwynedd yn cael cymryd rhan yn y mater. Fodd bynnag, ar yr achlysur hwnnw, yn dilyn ymweliad safle, penderfyniad y pwyllgor Cynllunio a Mynediad oedd gwrthod y cais. Roedd y penderfyniad hwn yn destun apêl na fu'n llwyddiannus ac felly rhyddhawyd barn yr aelodau.

Roedd cais cynllunio dadleuol arall yn ymwneud â chais gan Gyngor Gwynedd am ysgol ardal newydd. Unwaith eto roedd argymhelliad swyddogion i'w gymeradwyo ac unwaith eto roedd gwrthwynebiad lleol cryf i'r cynllun. Roedd rhan o'r gwrthwynebiad hwnnw yn canolbwyntio ar y ffaith y byddai aelodau Cyngor Gwynedd yn cael cymryd rhan yn y broses o wneud penderfyniadau. Mynegwyd pryderon bod rhai o'r aelodau hynny wedi pleidleisio ar y mater fel rhan o gymeradwyaeth Cyngor Gwynedd i'w strategaeth. Roeddwn o'r farn nad oedd unrhyw benderfyniad wedi'i wneud gan Gyngor Gwynedd ar y cais cynllunio ei hun gan mai'r Awdurdod hwn yw'r Awdurdod Cynllunio ar gyfer yr ardal. Roedd y cais i benderfynu ar rinweddau cynllunio'r cais ac roedd y drafodaeth yn y pwyllgor yn dilyn yn fras i rinweddau cynllunio'r cais ac eithrio siaradwr cyhoeddus ar ran yr Ymgeisydd a gyfeiriodd at faterion heb fod yn rhai cynllunio. Ar yr achlysur hwn penderfynodd yr aelodau ddilyn argymhelliad y swyddog a rhoddwyd caniatâd cynllunio. Pleidleisiodd mwyafrif aelodau Cyngor Gwynedd o blaid y cais ond roedd ymataliadau hefyd a phleidleisiodd rhai yn erbyn y cais hefyd. Hyd yn oed petai holl aelodau Cyngor Gwynedd wedi datgan a thynnu'n ôl o'r cyfarfod, ar y dybiaeth na fyddai'r aelodau â phleidlais sydd ar ôl wedi pleidleisio'n wahanol, byddai'r cais yn dal wedi bod yn llwyddiannus er ar fwyafrif llai i lawr o fwyafrif o 9 o blaid a 4 yn erbyn i 5 o blaid gyda 2 yn erbyn.

Er bod pryder diamheuol mewn perthynas â'r cais hwn ni welais unrhyw dystiolaeth o afreoleidd-dra gan aelodau Cyngor Gwynedd. Mae ceisiadau o'r fath yn eu hanfod yn geisiadau dadleuol ar y cyfan gydag ystod eang o safbwyntiau ond y penderfyniad terfynol oedd un i ganiatáu yn unol ag argymhelliad swyddogion.

Ym mis Medi 2018 ymdriniodd y Pwyllgor Cynllunio a Mynediad â mater dadleuol arall sef y cais am ganiatâd cynllunio ar gyfer ffordd liniaru Llanbedr. Yn y mater hwn datganodd aelodau Cyngor Gwynedd ddiddordeb ond yn dibynnu ar y goddefeb a ganiatawyd gan y Pwyllgor Safonau a chymerwyd rhan lawn wrth benderfynu ar y cais.

Derbyniwyd cwyn wedyn yn honni bod aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd wedi torri Côt Ymddygiad yr Aelodau wrth iddynt ystyried y cais cynllunio.

Mynegodd yr achwynydd bryderon bod aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd a oedd yn bresennol yn y cyfarfod, er eu bod wedi llofnodi datganiadau o ddiddordeb, yn cael cymryd rhan lawn yn y broses benderfynu a arweiniodd at roi caniatâd cynllunio i'r cais.

Ni chadarnhawyd y gŵyn gan fod y Pwyllgor Safonau, yn eu cyfarfod ar 7 Gorffennaf 2017, wedi caniatáu goddefeb cyffredinol i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy mewn amgylchiadau o'r fath, er mwyn galluogi'r Awdurdod i barhau i gynnal ei fusnes. effeithiol. Rhoddwyd eglurhad llawn i'r achwynydd.

Cyfeiriodd yr achwynydd y mater at Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, a chyfeiriodd hefyd at y ffaith mai dim ond 10 aelod allan o'r 18 posibl oedd yn bresennol yn y Pwyllgor Cynllunio a Mynediad ar y diwrnod.

Eglurodd yr Ombwdsmon i'r achwynydd sut roedd y gyfraith ynghylch caniatáu goddefebau yn gweithio, yn ogystal â'r niferoedd cworwm sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith er mwyn i bwyllgor

cynllunio fynd rhagddo. Roedd y ddau wedi cydymffurfio â gofynion cyfreithiol yn yr achos hwn. Felly, gwrthododd yr ombwdsmon ymchwilio i'r mater ymhellach ar y sail ei fod yn benderfyniad a wnaethpwyd yn briodol y mae gan gorff cyhoeddus hawl i'w wneud.

Unwaith eto bu'r Pwyllgor Cynllunio a Mynediad yn ystyried Ffordd Liniaru Llanbedr ond y tro hwn nid oedd unrhyw gwynion ynghylch y defnydd o'r caniatâd arbennig gan aelodau Cyngor Gwynedd.

Roedd un cais cynllunio pellach yn ystod 2021 pan ddefnyddiwyd y goddefeb. Roedd y cais yn un cynhennus i ddymchwel cyn adeilad ysgol ac i godi 5 uned byw â chymorth yn Nolgellau. Y tro hwn penderfynodd y pwyllgor yn groes i argymhelliad swyddogion i wrthod caniatâd ar y sail y byddai'r datblygiad yn arwain at golli adeilad traddodiadol ac yn cael effaith negyddol ar amgylchedd hanesyddol ehangach Dolgellau. Rhoddwyd ail reswm hefyd sef nad oedd digon o wybodaeth wedi ei gyflwyno mewn perthynas â'r angen am y bwriad er mwyn i'r awdurdod cynllunio lleol wneud penderfyniad gwybodus ar effaith y datblygiad.

Os yw'r Pwyllgor Safonau o blaid rhoi goddefeb pellach rhaid pwysleisio, fel o'r blaen, na fyddai caniatáu goddefebau gyda'r fath delerau yn atal gweithredu unrhyw ran arall o'r Cod Ymddygiad felly, er enghraifft, pe bai aelod yn penodi gan Gyngor Gwynedd hefyd yn berchennog tir cyfagos i dir y cais ym mherchnogaeth Cyngor Gwynedd, er bod ganddo/ganddi fantais o oddefebar ei aelodaeth gyda Gwynedd byddai'n dal i orfod datgan a. buddiant sy'n rhagfarnu. Y rheswm am hyn yw y byddai'r penderfyniad yn effeithio ar dir yn ardal yr Awdurdod y mae ganddo/ganddi fuddiant llesiannol ynddo a byddai aelod o'r cyhoedd sydd â gwybodaeth o'r ffeithiau perthnasol yn rhesymol yn ystyried bod y buddiant personol mor arwyddocaol fel ei fod yn debygol o ragfarnu ei farn ef/hi ynghylch o ran budd y cyhoedd.

Ar ôl ystyried y materion hyn, rwyf o'r farn y byddai er budd yr Awdurdod i ganiatáu goddefebau i'r ddau aelod a benodir gan Gyngor Gwynedd (Sail 2 (a) a (d)) a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (Sail 2 (d)). am gyfnod penodol fel bod y Pwyllgor Safonau wedyn yn gallu ailymweld â'r mater ac asesu'r sefyllfa unwaith eto.

GOBLYGIADAU ADNODDAU

Dim

ARGYMHELLIAD

- 1. Caniatáu goddefeb i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Gwynedd i'w galluogi i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion yn ymwneud â Chyngor Gwynedd am gyfnod hyd at 31 ain Rhagfyr 2025 oni bai y caiff ei ymestyn ymhellach trwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31^{ain} Rhagfyr 2025.**
- 2. Caniatáu goddefeb i Aelodau a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy i'w galluogi i gymryd rhan lawn yn y broses o benderfynu ar faterion sy'n ymwneud â Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy am gyfnod hyd at 31 Rhagfyr 2025 oni bai y caiff ei ymestyn ymhellach drwy benderfyniad y Pwyllgor hwn cyn 31 Rhagfyr 2025.**

PAPURAU CEFNDIR

Rheoliadau Pwyllgorau Safonau (Caniatáu Goddefebau) (Cymru) 2001
Rheoliadau Llywodraeth Leol (Pwyllgorau Safonau, Ymchwiliadau, Goddefebau ac
Atgyfeirio) (Cymru) (Diwygio) 2016

CYFARFOD	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD	20 Medi 2024
TEITL	Adroddiad Monitro Cwynion
ADRODDIAD GAN	Pennaeth Gweinyddol a Gofal Cwsmer
PWRPAS	Adrodd ar y cwynion ysgrifenedig a dderbyniwyd gan yr Awdurdod

1.0 CEFNDIR

- 1.1. Cofrestrir pob cwyn ffurfiol a'u monitro'n ganolog, fel rhan o'n hymrwymiad parhaus i sicrhau gofal cwsmeriaid gwych wrth ddarparu ein gwasanaeth. Derbyniodd yr Awdurdod 12 o gwynion ffurfiol yn uniongyrchol yn ymwneud â'r Awdurdod yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24.
- 1.2. O'r 12 cwyn a dderbyniwyd, roedd 6 yn ymwneud â'r gwasanaeth cynllunio, derbyniwyd 3 gŵyn am staff ym Mhen y Pass (yr oedd 2 ohonynt yn ymwneud â staff diogelwch preifat), 2 gŵyn am Blas Tan y Bwlch, a chafwyd 1 gŵyn ynghylch aelod o staff yn gwneud galwad dirybudd i eiddo.
- 1.3. Ymchwiliwyd i bob cwyn yn drylwyr; a chafodd pob un ond 1 ymateb o fewn y targed o 15 diwrnod gwaith.
- 1.4. O'r cwynion a ymchwiliwyd, cafodd 7 eu cadarnhau neu eu cadarnhau'n rhannol. Cyfeiriwyd un gŵyn a cadarnhawyd hon yn ddiweddarach at yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus a wrthododd ymchwilio ymhellach oherwydd roedd y broses apeliadau statudol wedi'i rhoi ar waith gyda Llywodraeth Cymru.
- 1.5. Yn yr achosion hynny pan na lwyddodd gwasanaeth yr Awdurdod i gyrraedd y safon ddisgwyliedig, 'rydym wedi ymddiheuro'n brydlon a chymryd camau i fynd i'r afael â'r problemau ar unwaith.
- 1.6. O blith y cwynion ffurfiol sy'n ymwneud â'r gwasanaeth cynllunio, ymddengys mai materion cyfathrebu ac oedi yw gwraidd y rhan fwyaf o'r rhain. Er ei bod yn bwysig cofio bod cymhareb y cwynion o gymharu â chyfanswm y ceisiadau cynllunio y penderfynwyd arnynt yn ystod y flwyddyn yn parhau i fod yn isel iawn (cyhoeddwyd 515 o Hysbysiadau Penderfyniad cynllunio yn 2023/24); fodd bynnag nid oes lle i laesu dwylo.

1.7. Yn ystod y broses o ymchwilio i'r cwynion hyn, adnabuwyd rhai materion hyfforddi a rhoddwyd sylw iddynt, gwnaed newidiadau i rai prosesau, ac mae Rota Swyddogion ar Ddyletswydd bellach yn cael ei fonitro'n rheolaidd. Mae materion recriwtio hefyd wedi lleddfu bellach sydd wedi golygu bod adnoddau staffio wedi sefydlogi o fewn y gwasanaeth. Dylai hyn yn ei dro weld gwelliannau mewn amseroedd ymateb yn y flwyddyn i ddod, unwaith y bydd ôl-groniadau wedi'u lleihau.

2.0. ARGYMHELLIAD

2.1. Bod y Pwyllgor yn nodi cynnwys yr adroddiad

Crynodeb o'r Cwynion a Gadarnhawyd neu a Gadarnhawyd yn rhannolPLAS TAN Y BWLCH**2 x o Gwynion ynghylch aros ym Mhlas Tan y Bwlch (Gorffennaf ac Awst 2023)**

Derbyniwyd dwy gŵyn ar wahân ynghylch arosiadau gwely a brecwast ym Mhlas Tan y Bwlch. Anfonodd yr achwynwyr luniau o orchudd ffenestr wedi torri, carpedi wedi'u staenio, marciau ar y wal, ewyn ehangu o amgylch pibellau a safonau glanhau gwael.

Derbyniodd y ddau achwynydd ymddiheuriadau llawn ac ad-daliad am eu harhosiad. Aethpwyd i'r afael â'r Safonau Glanhau gyda'r Goruchwyliwr Glanhau.

CYNLLUNIO**Diffyg ymateb a diweddariadau gan y Gwasanaeth Cydymffurfiaeth Cynllunio (Medi 2023)**

Roedd y gŵyn yn ymwneud â phryder a adroddwyd ynghylch achos posibl o dor-rheolau cynllunio mewn maes gwerysyla a'r diffyg ymateb a dderbyniwyd gan y gwasanaeth cydymffurfio i'r pryder cychwynnol. Roedd cwyn bellach yn ymwneud â'r diffyg gweithredu dilynol ar y safle o dan sylw, a arweiniodd yr achwynydd i gredu nad oedd materion o'r fath yn cael eu cymryd o ddifrif gan yr Awdurdod.

Cynhaliwyd adolygiad o'r achos, a rhoddwyd camau ar waith i symud materion ymlaen. Ymddiheurwyd hefyd i'r achwynydd gan fod y gwasanaeth a dderbyniwyd gan gynnwys amseroedd ymateb, ymhell islaw'r safonau disgwylidig.

Cwyn ynghylch dim diweddariad ynghylch Rhybudd Gorfodaeth a gyhoeddwyd (Tachwedd 2023)

Roedd yr unigolyn wedi cysylltu â'r Awdurdod yn flaenorol gyda gwybodaeth am achos posibl o dor-rheolaeth gynllunio ar safle, ac wedi hysbysu'r Swyddogion o'u pryderon diogelwch personol pe bai deiliad y tir sy'n cael ei ymchwilio yn canfod eu manylion, ac yn unol â hynny wedi gofyn am gael tynnu eu manylion cyswllt allan o'n ffeiliau a'u ddinistrio.

Hysbyswyd yr unigolyn mai bwriad yr Awdurdod oedd cyflwyno Rhybudd Gorfodaeth ar y safle dan sylw. Yn dilyn hyn, derbyniwyd cwyn ynglŷn â pheidio â derbyn unrhyw ddiweddariadau pellach gan yr Awdurdod unwaith y cyflwynwyd y Rhybudd ac nad oeddynt wedi eu cynnwys ar y rhestr o bartion â diddordeb yn ymateb yr Awdurdod i PCAC ar yr apêl.

Ar ôl ymchwilio, canfuwyd er nad oes amheuaeth bod yr achwynydd yn barti â diddordeb, oherwydd lleoliad a phellenigrwydd yr eiddo, pe bai eu manylion wedi'u cynnwys a'i chyhoeddi wedyn ar wefan PCAC (fel sy'n arferol), na fyddai wedi bod yn

anodd i'r apelydd adnabod yr achwynydd; ac felly er mwyn diogelu manylion yr achwynydd, ni wnaeth y Swyddog eu cynnwys ar y rhestr o bartïon â diddordeb.

Dylid bod wedi cysylltu â'r unigolyn i roi gwybod iddynt am yr apêl ac i ganfod a oeddent eisiau cael eu cofnodi fel parti â diddordeb. Ni wnaed hyn, ac ymddiheurwyd i'r achwynydd, a thrafodwyd pwyntiau i'w dysgu yn sgil yr achos hwn gyda'r Swyddog dan sylw.

Cwyn ynghylch amser prosesu cais am gyngor cyn cyflwyno cais a Chais am Ganiatâd Adeilad Rhestredig dilynol (Tachwedd 2023)

Derbyniwyd cwyn ynghylch y broses hir o roi cyngor cyn cyflwyno cais a'r Cais am Ganiatâd Adeilad Rhestredig dilynol a ddechreuodd ym mis Gorffennaf 2023, a dywedodd yr achwynydd bod hyn wedi achosi straen mawr.

Roedd yn anffodus i'r Swyddog Cynllunio Amgylchedd Hanesyddol adael ei swydd yn ystod y cyfnod hwn ac roedd anawsterau recriwtio yn golygu bod yn rhaid trosglwyddo'r achos i ymgynghorydd allanol er mwyn symud ymlaen gyda'r cais. Bu'n rhaid diwygio'r cais oherwydd cyngor newydd a dderbyniwyd a oedd yn gwrth-ddweud y cyngor cychwynnol, a arweiniodd at oedi pellach. Ymddiheurwyd i'r ymgeisydd am yr amser a gymerwyd i brosesu'r cais, a hefyd am yr ymateb hwyr i'r gŵyn, na roddwyd o fewn 15 diwrnod gwaith fel y nodir yng Ngweithdrefn Gwyno'r Awdurdod.

Cwyn ynghylch amser prosesu cyngor cyn cyflwyno cais a Chais Caniatâd Adeilad Rhestredig dilynol (Chwefror 2024)

Cyflwynodd yr unigolyn gais am gyngor cyn cyflwyno cais ym mis Tachwedd 2021 ac yna cais am Ganiatâd Adeilad Rhestredig ym mis Gorffennaf 2022. Cynhaliwyd ymweliad safle ym mis Ebrill 2023, ac ers hynny nododd yr achwynydd, er gwaethaf cyfathrebu achlysurol gan yr Awdurdod, fod y cais yn parhau heb ei benderfynu. Dywedodd yr achwynydd, oherwydd yr oedi, fod to ei heiddo bellach yn gollwng i'r fath raddau fel ei fod yn gwneud yr eiddo yn anaddas i fyw ynddo.

Cynhaliwyd adolygiad o'r achos ac er bod materion recriwtio a'r adnoddau staffio dilynol wedi cyfrannu'n sylweddol at yr oedi, roedd gwaith di-awdurdod hefyd wedi'i wneud yn yr eiddo yr oedd angen mynd i'r afael ag ef, ac a oedd wedi cymhlethu materion ymhellach.

Ymddiheurwyd i'r achwynydd a chymerwyd camau yn syth i fynd i'r afael â materion, gan gynnwys sefydlu cyfarfod safle i gytuno ar y ffordd ymlaen. Apeliodd yr achwynydd wedyn i Adran Cynllunio a Phenderfyniadau Amgylcheddol Cymru (Llywodraeth Cymru) ar sail diffyg penderfyniad.

Cyflwynwyd cwyn hefyd i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a wrthododd ymchwilio ymhellach gan fod yr hawl statudol i apelio wedi'i chychwyn.

Ymgeisydd yn cael ei hysbysu'n anghywir gan y Swyddog Cynllunio (Chwefror 2024)

Cyflwynodd yr unigolyn gais am gyngor cyn cyflwyno cais a thalodd y ffi o £250. Ymdriniwyd yn anghywir â'r cais am gyngor cyn cyflwyno cais fel nad oedd yn talu ffi (i gadarnhau a oedd angen caniatâd cynllunio neu beidio yn unig) gan y Swyddog Cynllunio a chynghorwyd yr unigolyn i gyflwyno cais Tystysgrif Defnydd neu Ddatblygiad Cyfreithlon sy'n Bodoli (CLEUD). Roedd ffi ymgeisio CLEUD yn £250 ychwanegol.

Pe bai'r cais am gyngor cyn cyflwyno cais wedi cael ei brosesu'n gywir a'r mater wedi'i archwilio'n llawn, byddai wedi dod yn amlwg nad oedd angen cais CLEUD. Oherwydd camgymeriad y Swyddog Cynllunio roedd yr unigolyn wedi talu £250 ychwanegol am y cais CLEUD nad oedd ei angen arno.

Cafodd ymddiheuriad ynghyd ag ad-daliad o'r ffi.

Cwyn ynglŷn ag argaeledd Swyddogion Cynllunio i ateb ymholiadau yn y Gwasanaeth Cynllunio (Mawrth 2023).

Derbyniwyd cwyn gan Asiant Cynllunio oedd â blynyddoedd o brofiad o gyflwyno ceisiadau cynllunio i'r Awdurdod, ynglŷn â'r anawsterau o gael gafael ar Swyddogion Cynllunio ar y ffôn i drafod materion sy'n codi gyda cheisiadau cynllunio cyfredol. Roedd yr Asiant yn anhapus bod disgwyl i ymgeiswyr ac asiantau gyfathrebu â'r Swyddog Cynllunio drwy e-bost a arweiniodd at oedi o ran amseroedd ymateb; tra byddai galwad ffôn cyflym ar gyfer ymholiadau syml yn ddull mwy effeithlon ac effeithiol a fyddai'n osgoi oedi diangen wrth brosesu ceisiadau.

Rhoddwyd ymateb llawn i'r Asiant a chynhaliwyd trafodaethau pellach ar feysydd gwella. O ganlyniad, adolygwyd rhai agweddau o'r gwasanaeth a gwnaed newidiadau, gan gynnwys newidiadau i rota'r Swyddog ar Ddyletswydd.